

[Hasle.]

en lille Ventil aaben for, at en eller flere Kreditforeninger, hvis de selv vil, med Ministerens Tilladelse kan foretage en saadan Sammenslutning, skal jeg ikke have noget imod.

Med Hensyn til de foreslaaede Tilsynsbestemmelser er jeg tilfreds med, at man ikke har foreslaaet et Kreditforeningsinspektorat, og at man ikke har accepteret den af Direktør F. C. Boldsen foreslaaede Ordning. Der kan naturligvis fremføres adskillige principielle Betænkeligheder mod et ministerielt Tilsyn — et politisk Tilsyn, vil nogle maaske sige. Jeg tror nu, at disse Betragtninger ogsaa nærmest maa siges at være af principiel Natur. Saaledes som Tilsynet har været udøvet hidtil, har der næppe været Grund til Klage. Og i øvrigt er det vel tvivlsomt, om ikke Ministeren administrativt kunde indføre det, han her foreslaar som Lov, eller meget af det i hvert Fald; det er vel endog tvivlsomt, om Ministeriet ikke allerede er i Gang med noget saadant. Jeg skal derfor ikke gaa imod denne Form for Tilsyn, men der kunde maaske nok være Grund til at rejse det Spørgsmaal, som ogsaa det ærede Medlem Hr. Krag rejste, om Omfanget af Tilsynet, om det skal gaa i Enkeltheder over for den enkelte Ejendom: Jeg tror nu ikke, det er Meningen, det synes at fremgaa klart, at det ikke har været Kommissionens Mening, men det var ønskeligt at faa Ministerens Udtalelse derom.

Inden for Tilsynsbestemmelserne maa det maaske ogsaa være mig tilladt at pege paa, at Bestemmelsen i § 13 maaske er noget vidtgaaende med de Oplysninger, der kræves, men det er ogsaa noget, som egner sig bedst til at behandles i Udvalget.

Med Hensyn til Laaneudmaalingen følger Reglerne i Forslaget de Regler, vi allerede lever under, og jeg har ingen Bemærkninger at gøre hertil; kun ønsker jeg paa den Foranledning, som Kommissionsbetænkningen giver, at sige, at vi afviser, at Ejendomsskyldvurderingen skulde træde i Stedet for den Vurdering, som Kreditforeningerne foretager. Det gør for saa vidt Kommissionsforslaget ogsaa, men kun foreløbigt. Jeg mener, man maa se Tiden meget an, før man kunde tænke sig at gaa til at acceptere en saadan Vurderingsform. Der maatte gaa meget lang Tid, og man maatte have en fast Basis at staa paa til Bedømmelse af, om dette Grundlag nu ogsaa var tilstrækkeligt. Tilstrækkeligt tror jeg for Resten aldrig det bliver, idet den Beskrivelse af Ejendommene, som gives af Kreditforeningsvur-

deringsmændene, næppe nogen Side vil kunne undværes.

Om den Begrænsning, der er givet med Hensyn til Landejendomme, at Besætning, Inventar m. v. kun maa sættes til 10 pCt. af Vurderingssummen, vil jeg sige, at jeg er meget mere stemt for — som ogsaa Kommissionen antyder — at optage en Drøftelse og paa Grundlag af denne blive enig om Forslag om en Ændring i Lovgivningen med Hensyn til Adgangen til at kunne sælge Inventar og navnlig Besætning paa Købekontrakt. Det er en Kendsgerning, at naar en Kreditforening eller anden Kreditor skal overtage en Landejendom, finder man i en Masse Tilfælde Ejendommen ribbet for Besætning og Inventar, og man finder kun nogle Kontraktkøer og Kontraktsvin gaaende derude.

Jeg erkender, at dette Spørgsmaal maa løses i en anden Forbindelse; men Kommissionen har haft Ret i, at denne Side af Sagen maa ordnes, hvis man ikke efterhaanden helt maa se bort fra at tage Inventar og Besætning i Betragtning ved Vurdering af Ejendommen.

Jeg er i øvrigt enig i at indskærpe Kreditforeningerne eller nogle af disse — de fleste har holdt sig helt paa den rigtige Side —, at der maa vises Forsigtighed med Hensyn til Udlaan, men jeg vil i denne Forbindelse pege paa, at de Kredse, der nu stærkest kritiserer Kreditforeningernes Laan, ofte tidligere var dem, der raabte paa, at Kreditforeningerne gav for smaa Laan. Vi kender nok det Raab: Kreditforeningerne er alt for konservative, de følger ikke med i Udviklingen! Nu har vi Kommissionens Attest for, at det er det rigtige. Den rigtige Laanepolitik fra Kreditforeningernes Side var *ikke* at følge med i den saakaldte Udvikling.

Jeg kunde i denne Forbindelse have Lyst til at tale et Par Ord med det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen, navnlig ogsaa paa Grund af den lille Vælgermødetales, han holdt heroppefra. Jeg synes dog ikke, det er Ulejligheden værd, og jeg tror, det rigtigste vil være, at vi betragter disse Ord som usagte, for at vi kan drøfte det, som er det foreliggende, nemlig Forslagene om Kreditforeninger og Hypotekforeninger, paa en saglig Basis.

Reglerne om det solidariske Ansvar kan jeg ogsaa tiltræde, idet de efter min Opfattelse svarer til den gældende Lovgivning, i hvert Fald i store Træk. Det er praktisk at have en fast og ensartet Regel, og det, man er standset ved, mener jeg absolut man kan acceptere.